

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Ostravě**, se sídlem Havlíčkovu nábřeží 1835/34, Ostrava, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o návrhu Krajského soudu v Ostravě na přikázání věci vedené u něj pod sp. zn. 22 A 38/2014 jinému soudu,

t a k t o :

Věc vedená u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 38/2014 **se p ř i k a z u j e** Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ze dne 20. 3. 2014 žalobce navrhl, aby soud Krajskému soudu v Ostravě jako povinnému subjektu uložil povinnost bezodkladně vyřídit žalobcovu žádost o informace podanou dne 24. 7. 2013, kterou žalobce požádal podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v tehdy účinném znění, o sdělení statistických údajů o rozhodnutích tohoto soudu v opatrovnických věcech v lednu 2013, konkrétně v kolika případech bylo nezletilé dítě svěřeno do výchovy matky, do výchovy otce či do střídané výchovy obou rodičů, jakož i o sdělení celkového počtu rozhodnutí ve věcech výchovy, připadajících na jednotlivé senáty. Přípisem žalovaného ze dne 29. 7. 2013, zn. Si 257/2013, byl žalobce vyzván k úhradě částky 200 Kč s tím, že celková výše úhrady za dohledání požadovaných informací činí 1.000 Kč. Proti postupu žalovaného se žalobce bránil stížností na postup při vyřizování žádosti o informace ze dne 12. 8. 2013 a následně žádostí o opatření proti nečinnosti Ministerstva spravedlnosti ze dne 20. 11. 2013.

[2] Krajský soud v Ostravě jako soud správní podáním ze dne 27. 3. 2013 spis předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o delegaci nutné podle § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vyjádřil názor, že vzhledem k důvodu vyloučení soudců specializovaných senátů je vyloučeno, aby byl u Krajského soudu v Ostravě vytvořen senát, který by věc projednal a rozhodl.

[3] Žalovaný ve vyjádření ze dne 7. 4. 2014 k tomu, kterému soudu má být věc přikázána, navrhl, aby byla věc přikázána Krajskému soudu v Praze, a to s ohledem na místo bydliště žalobce a (značnou) vytíženost Městského soudu v Praze.

[4] Žalobce ve vyjádření ze dne 8. 4. 2014 k tomu, kterému soudu má být věc přikázána, navrhl, aby byla věc přikázána Krajskému soudu v Praze jako nejbližšímu nestrannému soudu.

[5] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v projednávané věci jsou dány důvody pro přikázání věci jinému než místně příslušnému krajskému soudu.

[6] Podle § 9 odst. 1 s. ř. s. *„Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát.“*

[7] Podle § 8 odst. 1 věta první s. ř. s. *„soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.“*

[8] V projednávané věci se jedná o případ tzv. delegace nutné, kterou zákon předpokládá za situace, kdy jsou vyloučeni všichni soudci specializovaných senátů soudu, který je místně příslušný k projednání a rozhodnutí věci. Je přitom třeba vycházet z premisy, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci je založeno nikoli (až) na skutečně prokázané podjatosti, nýbrž je dáno již tehdy, lze-li mít o jeho nepodjatosti důvodné pochybnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 – 70, všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z: <www.nssoud.cz>). Lze poukázat rovněž na obecnou právní zásadu „*nemo iudex in causa sua*“, podle níž nikdo nesmí být soudcem ve vlastní věci.

[9] V nyní projednávané věci je místně příslušným soudem k projednání žaloby Krajský soud v Ostravě, konkrétně specializovaný senát rozhodující ve věcech správního soudnictví a určený v souladu s rozvrhem práce. Krajský soud v Ostravě však v dané věci současně vystupuje jako žalovaný, když žalobce žalobou brojí proti nečinnosti tohoto soudu jako správního orgánu a povinného subjektu. Lze proto mít důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudců specializovaných senátů tohoto soudu, a to pro jejich poměr k věci, neboť tito soudci mají rozhodovat o žalobě směřující proti jejich vlastnímu soudu.

[10] Ve vztahu k nyní projednávané věci je dále třeba zohlednit, že je přezkoumáván postup předsedkyně Krajského soudu v Ostravě, která vykonává úkoly státní správy na úseku soudnictví, a to jak navenek, kdy mj. rozhoduje o vyřizování žádostí o informace, tak i dovnitř soudu, mj. i vůči soudcům, kteří u daného soudu působí, a to včetně soudců zařazených ke správnímu úseku; právě tito soudci by přitom měli žalobu projednávat.

[11] Na projednávanou věc je proto třeba obdobně aplikovat závěry konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, který v usnesení ze dne 29. 2. 2008, č. j. Nad 4/2008 – 47, vyslovil, že *„směřuje-li žaloba proti rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí soudu vystupujícího v pozici správního orgánu I. stupně, jsou z projednávání a rozhodování takové věci vyloučeni všichni soudci specializovaných správních senátů tohoto*

pokračování

soudu (§ 8 odst. 1 s. ř. s.).“ V odůvodnění usnesení konstatoval, že „lze mít důvodné pochybnosti o nepodjatosti těchto soudců, protože Městský soud v Praze v řízení rozhodoval jako správní orgán I. stupně, což je subjekt totožný se správním soudem, který by měl ve věci rozhodnout.“ (z aktuální rozhodovací činnosti k případům tohoto druhu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2013, č. j. Nad 68/2013 – 18, na které poukazuje rovněž předkládající krajský soud).

[12] Při posouzení věci naopak nebylo možno vyjít z obecného právního názoru, vysloveného v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2006, č. j. Nad 35/2006 – 12, podle něhož „pouhá skutečnost, že je žalovaným krajský soud (v daném případě Městský soud v Praze), automaticky neznamena, že by byli z projednávání a rozhodnutí takovéto věci vyloučeni všichni soudci specializovaných senátů tohoto soudu, a bylo tak třeba postupovat podle § 9 odst. 1 soudního řádu správního.“ V naposledy uvedené věci byla totiž situace poněkud odlišná, neboť tvrzená nečinnost se netýkala předsedy soudu resp. některého jiného člena vedení soudu jako správního orgánu, ale žalován byl úsek obchodního rejstříku, který nebyl v žádném vztahu podřízenosti či nadřízenosti s úsekem správního soudnictví.

[13] Je proto třeba uzavřít, že všichni soudci specializovaných senátů Krajského soudu v Ostravě jsou v dané věci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci pro možnou podjatost ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. U tohoto soudu proto nelze sestavit senát, který by věc projednal.

[14] Na základě výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 9 odst. 1 s. ř. s. přikázal věc vedenou u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 38/2014 jinému než místně příslušnému soudu, konkrétně Krajskému soudu v Praze. Při úvaze, kterému konkrétnímu soudu věc přikázat, Nejvyšší správní soud zohlednil, že Krajský soud v Praze se nachází poblíž bydliště žalobce, přičemž rovněž žalobce navrhl, aby byla věc tomuto soudu přikázána.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu